

Heilsu- og innlendismálaráðið

Lögtingið

Dagfesting: 6. mars 2019
Mál nr.: 18/00700-32
Málsviðgjört: HiH
Eftirkannað: 1. februar 2019

Lögtingsmál nr.140/2018: Uppskot til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um kærunevnd í lendismálum (Kærumyndugleikin sambært náttúrumargfeldislógini, náttúrufriðingarlógini, umhvørvisverndarlógini og havumhvørvisverndarlógini lagdur til Kærunevndina í lendismálum, sum skiftir navn til Kærunevndin í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum)

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um kærunevnd í lendismálum
(Kærumyndugleikin sambært náttúrumargfeldislógini, náttúrufriðingarlógini, umhvørvisverndarlógini og havumhvørvisverndarlógini lagdur til Kærunevndina í lendismálum, sum skiftir navn til Kærunevndin í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 110 frá 13. desember 2006 um kærunevnd í lendismálum, sum broytt við lögtingslóg nr. 49 frá 17. mai 2011, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Heitið á lögtingslógini verður orðað soleiðis:

“Lögtingslóg um kærunevnd í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum”

2. § 1, stk. 1 verður orðað soleiðis:

“Landsstýrismaðurin setur kærunevnd í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum

við fimm nevndarlimum. Formaðurin skal vera lögfrøðingur, hinir fyra skulu vera ávikavist náttúrukønur, umhvørviskønur, byggi- og verklagskønur og landmálarakønur. Fyri formannin og hinar nevndarlimirnar verða valdir tiltakslimir við samsvarandi sakkunnleika. Starvstíðin hjá nevndarlimum og tiltakslimum er 4 ár. Nevndarlimur verður sitandi, til nýggjur limur er valdur.”

3. Í § 2, stk. 1 verður “kærunevndina í lendismálum” broytt til:
“kærunevndina í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum”

4. Í § 2, stk. 3 og § 4, stk. 1 verður
“kærunevndini í lendismálum” broytt
til: “kærunevndini í náttúru-,
umhvørvis- og lendismálum”

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi 1. januar
2020.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

Endamál og orsök

Endamálið við broytingaruppskotinum er at flyta kærummyndugleikan hjá landsstýrismanninum í heilsu- og innlendismálum sambært náttúrumargfeldislógini, náttúrufriðingarlógini, umhvørvisverndarlógini og havumhvørvisverndarlógini til Kærunevndina í lendismálum. Í tí sambandi verður Kærunevndin í lendismálum víðkað við tveimum limum og skiftir navn til Kærunevndin í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum.

Orsøkin til broytingaruppskotið er, at tað verður mett at vera skynsam at savna kærumsálsviðgerðina eftir teimum omanfyri nevndu lógunum hjá eini kærunevnd, so at arbeidsorkan í stjórnarráðnum kann verða brúkt betur. Mett verður somuleiðis, at málini fáa skjótari og betri viðgerð í eini kærunevnd, sum er samansett av fólki, sum umframt lögfrøðiligt innlit hava náttúru- og umhvørvisfórleika.

Fyri Heilsu- og innlendismálaráðið hevur broytingin við sær, at størri arbeidsorka verður til at taka sær av øðrum uppgávum í stjórnarráðnum. Tá ið kærumsálsviðgerðin eftir teimum omanfyri nevndu lógunum, sum í dag er partur av arbeiðinum hjá Deildini fyri kommunu- og náttúrumál, verður lögð til Føroya kærustovn, kann Deildin fyri kommunu- og náttúrumál í staðin brúka hesa orkuna til onnur náttúru- og umhvørvismál.

Stuttur samandráttur

Broytingaruppskotið ber hesar broytingar við sær:

- Kærunevndin í lendismálum verður víðkað við tveimum limum, sum skulu vera ávikavist náttúru- og umhvørvisfórleikar.
- Heitið á løgtingslóg um kærunevnd í lendismálum verður broytt til løgtingslóg um kærunevnd í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum.

Ummæli

Uppskotið hevur verið til ummælis hjá Føroya Fuglafrøðifelag, Almanamálaráðnum, Biofar, Bóndafelag Føroya, Búnaðargrunninum, Búnaðarstovuni, Býarskipanarnevndini, Ferðavinnufelagnum, Fíggjarmálaráðnum, Fiskaaling, Fiskimálaráðnum, FNU, Friðingarnevndini fyri Eysturoyar sýslu, Friðingarnevndini fyri Streymoyar-, Sandoyar og Vága sýslu, Friðingarnevndini fyri Suðuroy, Fróðskaparsetri Føroya, Froskmannafelagnum, Føroya ferðaleiðarafelag, Føroya Kommunufelag, Føroya Kærustovni, Føroya landfúta, Føroya Ríðingafelag, Føroya Sílaveiðifelagi, Føroya skótaráð, Havstovuni, Heilsufrøðiligu starvsstovuni, Landsverki, Lívfrøðingafelagnum, Løgmannsskrivstovuni, Løgtingsins umboðsmanni, Mentamálaráðnum, Óðalsfelagnum, Ringrás, Samferðslumálaráðnum, SEV, Skógfriðingarnevndini, Sorinskrivaranum í Føroyum, Tjóðsavninum, Umhvørvisstovuni, Uttanríkis- og vinnumálaráðnum, Vinnuhúsinum og Visit Faroe Islands.

Inn komu 14 hoyringarsvar. Av hesum 14 høvdu 9 onga viðmerking, hesi vóru frá Bóndafelagnum, Fíggjarmálaráðnum, Vinnuhúsinum, SEV, Uttanríkis- og vinnumálaráðnum,

Almannamálaráðnum, Samferðslumálaráðnum, Heilsufrøðiligu starvsstovuni og Sorinskrivaranum.

Búnaðarstovan metir, at samanseting og førleikakrøv tykjast hóskandi, og hevir ikki aðrar viðmerkingar. Landsverk mælir til, at byggikønur verður víðkað til byggi- og verklagskønur; hetta er tikið til eftirtektar. Umhvørvisstovan mælir til, at heitið á nevndini verður endurtikin í fullum líki í § 1, nr. 2; hetta er tikið til eftirtektar.

Mentamálaráðið metir, at rættast hevði verið at skipað Kærunevndina eftir sama leisti sum Vinnukærunevndina, tí ikki er gjørligt hjá einum fólki at vera serfrøðingur á øllum náttúruøkinum. Spurningurin um at skipa nevndina eftir leistinum hjá Vinnukærunevndini hevur verið viðgjørður í fyrireikandi arbeiðinum, eisini saman við Føroya Kærustovni, sum mælti frá at nýta leistin á hesum økinum.

Kærustovnurin avmarkar sínar viðmerkingar til bert at vera um kærugongdina í hesum uppskotinum. Kærustovnurin vísir á, at verandi Kærunevnd í lendismálum hevur røttu samanseting til verandi málsøki, og tørvur er ikki á náttúru- og umhvørviskønnum til at loysa málini, sum Kærunevndin í lendismálum hevur. Hinvegin metir Kærustovnurin, at tað ikki er tørvur á verandi førleikum í Kærunevndini í lendismálum at viðgera komandi kærur á náttúrumargfeldis- ella umhvørvisverndarøkinum. Kærustovnurin sigur seg hava betri royndir við 3-mannanevndum heldur enn 5-mannanevndum og mælir tí til at skipa nýggja nevnd heldur enn at víðka Kærunevndina í lendismálum. Møguleikin at skipa sjálvstøðuga kærunevnd, heldur enn at víðka Kærunevndina í lendismálum, hevur verið viðgjørður, tá lógarfyrirskandi arbeiðið byrjaði, men tí at spurnigur varð settur við, um talið av kærurum fór at verða nóg mikið til at bera eina sjálvstøðuga kærunevnd, var hesin møguleiki sleptur. Mett var eisini, at rættast var at byrja við at víðka arbeiðsøkið hjá eini verandi nevnd, tí lættari verður at býta nevndina sundur heldur enn at leggja tvær nevndir saman. Hildið verður tí fast við at víðka eina verandi nevnd heldur enn at skipa eina sjálvstøðuga.

Kapittul 2. Avleiðingar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið fær fíggjarligar avleiðingar fyri landsmyndugleikar. Samsvarandi tí øktu arbeiðsbyrðuni verður mælt til at hækka samsýningina til nevndarformannin úr kr. 2.500 í kr. 3.500 um mánaðin og samsýningina til hinar nevndarlimirnar úr kr. 1.250 í kr. 1.750 um mánaðin. Við broytingini, sum skotin verður upp, hækka tær árligu nevndarsamsýningarnar úr tilsamans kr. 93.000 í kr. 147.000, t.e. ein árlig meirútreiðsla upp á kr. 54.000.

Broytingaruppskotið hevur eisini við sær, at Føroya kærustovni fer at tørva ein royndan lögfrøðing afturat at fyrirreika náttúru- og umhvørviskærurumál fyri Kærunevndina í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum, og í tí sambandi verður mælt til at hækka játtanina til Føroya kærustovni við kr. 660.000.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið fær bara umsitingarligar avleiðingar fyri landsmyndugleikar. Við broytingaruppskotinum verður Kærunevndin í lendismálum víðkað við tveimum limum, sum skulu vera ávikavist náttúru- og umhvørviskønir. Nevndin skiftir í hesum sambandi navn og fer at eita Kærunevndin í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum.

Kærunevndin í lendismálum hefur higartil viðgjört kærur um avgerðir hjá kommunum sambært býarskipanarlógini ella byggisamtykt, avgerðir hjá Umhvørvisstovuni sambært tinglýsingarlógini og lögtingslóg um matrikulering og sundurbýti, avgerðir hjá kommunum sambært 1881-lógini um ognartøku, avgerðir sambært lóg um eigaraíbúðir og avgerðir sambært lóg um bygging. Árin 2015 til 2017 hefur nevndin havt í miðal 16 kærur til viðgerðar um árið.

Í framtíðini skulu eisini avgerðir sambært náttúrumargfeldislógini, náttúrufriðingarlógini, umhvørvisverndarlógini og havumhvørvisverndarlógini kunna kærast til ta víðkaðu kærunevndina. Mett verður, at kærunevndin í fyrstu syftu fær í mesta lagi 10 kærur til viðgerðar um árið sambært hesum lógunum.

Broytingaruppskotið hefur við sær, at Deildin fyri kommunu- og náttúrumál fer at kunna brúka størri part av arbeiðsorkuni til onnur náttúru- og umhvørvismál.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Uppskotið hefur ongar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið fær ikki avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Lógaruppskotið fær hvørki fíggarligar, umsitingarligar, umhvørvisligar ella sosialar avleiðingar fyri nakað ávíst øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Lógaruppskotið hefur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Eingir millumtjóðasáttmálar eru á økinum, sum heimastýrið hefur skyldu til at fylgja..

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Eingir tvørgangandi millumtjóðasáttmálar eru viðkomandi fyri lógaruppskotið.

1) Hoyvíkssáttmálin

Onki ósamsvar er í lógaruppskotinum við Hoyvíkssáttmálan.

2) Evropeiski mannarættindasáttmálan, EMRS

Onki ósamsvar er í lógaruppskotinum við tann Evropæiska Mannarættindasáttmálan.

3) Sáttmáli Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek

Onki ósamsvar er í lógaruppskotinum við ST-sáttmálan um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek.

2.9. Markaforðingar

Upps kotið elvir ekki til markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantheimildir ella onnur størri inntriv

Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantheimildir, ei heldur ger lógaruppskotið onnur inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjöld

Ongar ásetingar eru um skatt ella avgjöld í lógaruppskotinum.

2.12. Gjöld

Ongar ásetingar eru um gjöld í lógaruppskotinum.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella lögfrøðiligum persónum skyldur?

Lógaruppskotið leggur ikki skyldur á likamligar ella lögfrøðiligar persónar.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?

Lógaruppskotið heimilar landsstýrismanninum at seta kærunevnd. Kærummyndugleikin sambært náttúrumargfeldislógini, náttúrufriðingarlógini, umhvørvisverndarlógini og havumhvørvisverndarlógini verður lagdur til hesa kærunevnd í náttúru-, umhvørvis- og lendismálum

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Nei.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Nei.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei

Umhvorvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalar og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosíalar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1

Til nr. 1

Nevndin verður víðkað til eisini at fevna um onnur viðurskiftir enn lendismál og skiftir tí navn samsvarandi tí víðkaða evnisøkinum.

Til nr. 2

Broytingin í § 1 hevur við sær, at kærunevndin verður víðkað úr trimum upp í fimm nevndarlimir. Teir báðir nevndarlimirnir, sum koma afturat, skulu vera ávikavist náttúru- og umhvørviskønir. Førleikacrøvini skulu geva nevndini førleika at viðgera kærur eftir ávikavist náttúrumargfeldislógini, náttúrufriðingarlógini, umhvørvisverndarlógini og havumhvørvisverndarlógini.

Til § 2

Sambært ásetingini kemur lógin ætlandi í gildi samstundis við lögtingslóg um fyrisiting av margfeldinum í náttúruni og lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um náttúrufriðing.

Heilsu- og innlendismálaráðið, 25. februar 2019

Sirið Stenberg
landstýrismaður

/ Turid Arge

Yvirlit yvir fylgiskjøl:

- Fylgiskjal 1: Javntekstur
- Fylgiskjal 2: Samferðslumálaráðið
- Fylgiskjal 3: Almannamálaráðið
- Fylgiskjal 4: Yvirfriðingarnevndini
- Fylgiskjal 5: Uttanríkis- og vinnumálaráðið
- Fylgiskjal 6: Búnaðarstovuni
- Fylgiskjal 7: Heilsufrøðiligu starvsstovuni
- Fylgiskjal 8: SEV
- Fylgiskjal 9: Føroya Arbeiðsgevarafelag
- Fylgiskjal 10: Føroya Kærustovni
- Fylgiskjal 11: Landsverki
- Fylgiskjal 12: Umhvørvisstovuni
- Fylgiskjal 13: Fíggjarmálaráðið
- Fylgiskjal 14: Mentamálaráðið
- Fylgiskjal 15: Bóndafelag Føroya